

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky.....	9
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	12
4	Organizace vzdělávání.....	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	15
5.1	Zaměření školy.....	15
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	17
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	18
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	19
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	19
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	19
6	Vzdělávací obsah.....	21
6.1	Integrované bloky.....	21
6.1.1	Poznávám sebe.....	21
6.1.2	Poznávám školku, poznávám kamarády.....	25
6.1.3	Moje rodina a další lidé kolem mne.....	28
6.1.4	Poznávám místo, kde žiji (okolí školky, místo, kde bydlím, Česká republika, planeta Země)	31
6.1.5	Poznávám přírodu, poznávám svět.....	33
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	36
7	Systém evaluace.....	37

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Objevujeme svět

VIZE ŠKOLY:

Naše škola je bezpečné a příjemné místo s jasnými pravidly.

Připravujeme zajímavou a smysluplnou činnost, která nám přináší radost i výsledky.

Spolupracujeme a pečujeme o dobré vztahy.

Pomáhá nám vzájemná pozitivní komunikace, respekt a ocenění.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Hrabová, okres Šumperk, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Hrabová 52, Zábřeh, 789 01

KONTAKTY:

e-mail: jana.vondalova@skolahrabova.cz

web: www.skolahrabova.cz

REDIZO: 600148009

IČO: 75029405

IZO: 150005733

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Jana Vondálová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Pavlína Nantlová, vedoucí učitelka MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Hrabová

ADRESA ZŘIZOVATELE: Obec Hrabová, 789 01 Hrabová

KONTAKTY:

tel: 583 449 028

e-mail: obec@obechrabova.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2021

ČÍSLO JEDNACÍ: ŠH - 169/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 31. 8. 2021

.....

ředitel školy

Jana Vondálová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 52

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 6

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází v klidné lokalitě obce Hrabová v blízkosti lesa.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola v Hrabové je od školního roku 2018 /2019 dvoutřídní MŠ, se základní školou tvoří jeden právní subjekt. Budova mateřské školy je postavena v zahradě pod lesem na okraji vesnice, asi sto metrů od budovy základní školy. K původní budově MŠ byla přistavěna nová třída pro děti od dvou let.

Na zahradě je postavena environmentální učebna, kterou může školka plně využívat a nové herní prvky včetně pískoviště. V sousedství školky je fotbalové i dětské hřiště. Všechna tato místa využíváme k pohybovým aktivitám a hrám. V zimním období navštěvují děti nedalekou sokolovnu – tělocvičnu.

Blízkost lesa považujeme za velkou výhodu, neboť umožňuje dětem nejen pravidelné vycházky na čerstvém vzduchu, ale můžeme zde uplatňovat environmentální výchovu přímo v praxi. Od běžného pozorování až po jednoduché pokusy a hry v přírodě. Terénní nerovnosti přímo vybízí k rozvoji přirozených pohybových dovedností ve všech ročních obdobích.

Snahou naší MŠ je vytvořit pro děti příjemné rodinné prostředí, které podporuje sebevědomí dítěte a jeho sebedůvěru ve své schopnosti včetně schopnosti vyjádřit svůj názor. Pomáháme dětem získat všeobecné znalosti o přírodě, společnosti a věcech kolem nás. Vedeme děti k radosti z pohybu, vedeme je k lásce ke sportu a radosti nebát se sportovat a umět se radovat ze

společných her. Jako mateřská škola s dětmi v různém věku učíme děti vzájemné toleranci, ohleduplnosti a pomoci.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Objekt MŠ je přízemní, sestávající ze dvou propojených budov. Součástí je školní kuchyně, v níž se připravuje jídlo pro děti MŠ, ZŠ a pracovníky školy.

Děti s rodiči vcházejí hlavním vchodem do šaten, kde se převléknou, rozloučí a následně jdou do tříd. Třídy slouží jako herny, učebny a jídelny. Prostor tříd v obou odděleních je rozdělen do center aktivit, ve kterých si děti hrají a pracují podle svých individuálních potřeb. V každé třídě je i relaxační koutek. Vždy jedna třída v každém oddělení slouží v odpoledních hodinách jako ložnice. Sociální zařízení je umístěno vedle třídy a je přístupné i ze šatny.

Školní zahrada je oplocená a je přímo propojena s budovou MŠ. Děti zde mají k dispozici velký prostor pro různé herní aktivity. V zahradním domečku mají uschované hračky na písek, koloběžky a sportovní nářadí určené na zahradu. V průběhu roku využívají děti venkovní environmentální učebnu, kterou má škola plně k dispozici. Postupně budujeme ve spolupráci s rodiči a pracovníci Sdružení Lipka a Chaloupky školní přírodní zahradu. V současné době jsou zde tyto prvky - velký motýlí záhon s bylinkami a květinami, habrový domeček a přírodní pocitová stezka. Nové herní dřevěné prvky jsme obohatili o venkovní kuchyňku s blátištěm. Zahradu využíváme během celého roku a v případě velmi nepříznivého počasí chodíme cvičit do sokolovny. Ke každodenním pohybovým aktivitám využíváme prostor v herně a její sportovní vybavení. V letních měsících cvičíme na zahradě. Pohybové aktivity probíhají podle možností v průběhu celého dne.

Nábytek a prostory školy odpovídají hygienickým požadavkům. Prakticky všechny prostory a vybavení jsou nové nebo nedávno po rekonstrukci. Děti mají hračky volně přístupné a mohou si je samostatně vybírat podle vlastního přání. Podobně přístupné mají děti i pracovní pomůcky a výtvarné potřeby dle zaměření jednotlivých center aktivit a zároveň dle aktuální vzdělávací nabídky. Navštěvujeme i místní knihovnu.

Třída pro 2-4 leté je vybavena hračkami a didaktickými pomůckami vhodnými pro tento věk, které jsou umístěny v dosahu dětí, případně v uzavíratelných skříňkách. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně obnovováno a doplňováno.

Ve školce mají děti k dispozici notebooky, které jsou bohatě vybaveny programy pro rozvoj řeči a dalšími plně rozvíjejícími dovednosti předškoláků. Dále byl nově pořízen 3box, interaktivní tabule a televize. Pro hudební a dramatickou výchovu využíváme elektronické varhany, klavír a soubory Orffových nástrojů. Pro relaxaci dětí slouží přenosný CD přehrávač se souborem pohádek a písniček. Celá školka je připojena k internetu prostřednictvím wi-fi.

3.2 Životospráva

Po příchodu do školky se děti převlékají v šatně a v doprovodu odpovědné osoby přichází do třídy. Zde si v průběhu ranních her vybírají činnosti a hry podle svých individuálních potřeb a zájmů. V centrech aktivit rozvíjí námětové hry (na domácnost, na lékaře atd.), probíhají zde konstrukční činnosti (hry se stavebnicemi), deskové hry, kreslení, modelování apod. Klademe důraz na individualizaci činností.

Během dne jsou zařazovány cviky k protažení celého těla, cviky s dechovými, relaxačními a jógovými prvky. Nechybí tu ani taneční prvky a pohybové hry. Pro mladší děti jsou zařazovány říkanky s pohybem. V letních měsících cvičíme zpravidla venku.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba dětské aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Pro děti s menší spánkovou potřebou jsou nabízeny klidové aktivity.

Zaměstnanci školy se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

V průběhu dopoledne je zařazována řízená didaktická činnost podle témat v integrovaných blocích. Děti, které se připravují na školní docházku, pracují se stimulačním programem Maxík. Následuje pobyt venku (zahrada, hřiště, les, aj.). Řízená činnost je někdy přesunuta do ranních her, protože vyplývá z dané situace nebo je zařazena v rámci pobytu venku. Důraz klademe na pravidelnou logopedickou průpravu. Za nepříznivého počasí je připravena náhradní činnost v herně a třídě.

Po obědě a polední hygieně odchází některé děti domů a ostatní děti se ukládají k odpolednímu odpočinku, uspává je čtená pohádka. Jednou měsíčně navštěvuje předškolní děti vyučující 1. ročníku ZŠ a připravuje si pro své budoucí žáky vhodné aktivity.

Po odpočinku a odpolední svačince si děti vybírají činnosti podle svých zájmů a rozchází se postupně domů.

Přesný režim dne je uveden ve školním řádu MŠ.

Životosprávu v naší mateřské škole zajišťujeme takto:

- dětem poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu, k dispozici je dostatek tekutin a děti jsou vedeny nenásilnou formou k pestrému jídelníčku
- dodržujeme pravidelný denní rytmus a řád, který přizpůsobujeme aktuální situaci či změně programu

- děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku přiměřeně počasí
- děti mají dostatek volného pohybu v herně i venku
- individuální potřeba spánku je respektována, dětem je nabízen alternativní klidový program
- pedagogové poskytují dětem přirozený vzor

dvouleté děti mají možnost odpočinku podle svých potřeb

3.3 Psychosociální podmínky

Prioritou naší školy je poskytovat dětem v téměř rodinném prostředí pocit bezpečí a jistoty. Novým dětem umožňujeme postupné přivykání nezvyklé situaci a novému prostředí. Adaptace nově příchozích dětí probíhá s ohledem na jejich individuální potřeby. Dítě může začít docházkou v doprovodu rodiče, může přijít samostatně na krátkou dobu, která se postupně prodlužuje, může přijít rovnou na celý den. S každou rodinou domlouváme před nástupem dítěte individuální postup podle potřeb dítěte a možností rodiny. Společným vytvářením pravidel soužití a jejich dodržováním se děti učí respektovat potřeby své i svých kamarádů. Usilujeme o podporující a vstřícnou komunikaci s dítětem, kdy je dítě považováno za rovnocenného partnera. Vzdělávací nabídka odpovídá věku dětí a umožňuje samostatné rozhodování dítěte. Případné negativní projevy dětí jsou řešeny individuálně tak, aby nedošlo k zesměšnění či pocitu ohrožení u dítěte.

3.4 Organizace chodu

Provoz mateřské školy je od 6:15 do 16:15. Ostatní organizační náležitosti jsou více rozepsány v režimu dne a ve školním řádu.

3.5 Řízení mateřské školy

Všechny pracovnice školy mají jasně stanovené úkoly, povinnosti a pravomoci. Vnitřní informační systém je zajištěn formou pravidelných porad pedagogických i provozních pracovníků v elektronicky. Vnější informační systém spočívá v pravidelných informacích na nástěnkách ve škole i v obci, třídních schůzkách, školním zpravodaji a webových stránkách školy.

Ředitelka školy je odpovědná za přijímání nových dětí a činí opatření rozhodující pro bezproblémový chod školy. Účastní se rodičovských schůzek a informuje rodiče o připravovaných akcích školy a školky či o jiných závažných skutečnostech. Zajišťuje komunikaci školky s jejím širokým okolím a partnery (zřizovatel, SPC, PPP, krajský úřad atd.).

S třídní učitelkou rodiče konzultují otázky výchovy a vzdělávání svých dětí, a to formou individuálních konzultací či na rodičovských schůzkách. Názory rodičů jsou v naší škole respektovány a velmi oceňujeme i zapojení rodičů do života školy.

Silnou stránkou naší školy je dobrý pracovní kolektiv a výborná spolupráce mezi mateřskou a základní školou. Usilujeme také o kvalitní spolupráci se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy.

Za samozřejmost považujeme spolupráci s odborným poradenským zařízením s cílem včas diagnostikovat potíže, podílet se na jejich nápravě zvláště při případném odkladu školní docházky nebo při možných vývojových poruchách či nadání dětí.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Péči o děti v naší mateřské škole zajišťují čtyři učitelky, z nichž jedna plní funkci vedoucí učitelky, pedagogický asistent a chůva.

Pedagogický sbor, respektive pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v rozsahu min. 2,5 hod.

3.7 Spoluúčast rodičů

Za velmi důležitou a pro děti přínosnou považujeme spolupráci s rodiči. Rozvíjíme ji v několika oblastech:

- děti a jejich maminky mají možnost se s prostředím školky seznámit již před nástupem do mateřské školy v rámci tzv. Mamince
- v rámci projektů zveme rodiče k přímému zapojení do vzdělávacího programu dětí
- s rodiči uskutečňujeme třídní schůzky a individuální konzultace
- pomáháme rodičům dětí, které se chystají k zápisu do školy, a nabízíme možnost ověřit úroveň připravenosti dítěte na školu

- pořádáme řadu společenských a kulturních akcí, při kterých se rodiče mohou zúčastnit nejen jako diváci, ale jako vítaní spolupracovníci

Všichni pracovníci školy respektují soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených záležitostech. S rodiči se snaží jednat ohleduplně a taktně s vědomím, že se jedná o důvěrné informace.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro společné pro všechny děti. Naší snahou je vytvořit optimální podmínky pro každé dítě individuálně.

V ŠVP mateřská škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.

V ŠVP může mateřská škola stanovit:

- náplň předmětů speciálně pedagogické péče;
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami;
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzory atd.).

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Péče o děti se zdravotním postižením probíhá formou individuální integrace v běžné třídě za dodržení určitého postupu a podmínek:

- dětem se specifickým zdravotním postižením zprostředkujeme se souhlasem rodičů vyšetření odborným pracovištěm,
- na základě vyšetření a doporučení odborníků jsou vypracovány individuální vzdělávací plány, které vycházejí ze školního vzdělávacího plánu a jsou zaměřeny na specifické potřeby dítěte (IVP),
- péče o děti se SVP probíhá jednak při společných aktivitách formou individuálního přístupu pedagoga, jednak formou chviliek reedukační péče zaměřené na konkrétní postižení dítěte,

- individuálním přístupem chápeme dodržování doporučených pokynů v PLPP nebo IVP dítěte,
- máme zkušenost s různými druhy postižení a velmi podporujeme spolupráci s pedagogickým asistentem,
- pro dítě se zdravotním postižením jsou zajištěny vhodné kompenzační (didaktické, technické) pomůcky,
- dítě je vedeno k osvojení specifických dítětem zvládnutelných dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsluhu,

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- poskytujeme informace rodičům dětí mimořádně nadaných a doporučujeme další odbornou péči o ně,
- v rámci pedagogické práce s těmito dětmi uplatňujeme individuální přístup, tak aby byly rozvíjeny mimořádné schopnosti a nadání těchto dětí,
- rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání pro tyto děti umožňují rámcové cíle a záměry RVP PV. Důležité je uvědomovat si specifika dosahované úrovně ve všech oblastech vývoje dítěte. Neorientuje se v čase, žije přítomností a je méně obratné. Velmi výrazné jsou rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje. Dvouleté dítě se nejvíce učí nápodobou, situačním prožitkem. Potřebuje hodně prostoru pro hru. Důležité jsou pro něj pravidelné rituály, opakování činností a dostatek prostoru k dokončování činností.

Podmínky:

- dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti,
- v heterogenní třídě jsou nastavena pravidla pro užívání a ukládání hraček a pomůcek,
- je vyhrazený úložný prostor na ukládání náhradního oblečení a hygienických potřeb (školní řád),

- je zajištěn režim dne, který respektuje pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, dostatečný odpočinek,
- mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte,
- dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, variabilita v uspořádání prostoru, možnost průběžného odpočinku,
- vzdělávací nabídka je přizpůsobena věkovým zvláštnostem dítěte a provádí se v menších skupinách či individuálně.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Třída Mravenečci - 2 - 4 roky

Třída Včelky - 3 - 7 let

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Obě třídy jsou heterogenní. Do třídy Mravenečků jsou přednostně zařazovány děti, které v daném školním roce ještě nedosáhly tří let. Do třídy Včelek zpravidla přichází děti ze třídy Mravenečků. Přednostně jsou zde zařazeny děti s povinnou předškolní docházkou a děti s podpůrnými opatřeními. Zohledňujeme sourozenecké vazby a individuální přání rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Třída Mravenečci - pobyt venku, oběd, uspávání dětí

Třída Včelky - řízená činnost, pobyt venku

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy jsou uveřejněna na stránkách školy. Odpovědná osoba je ředitelka společného zařízení ZŠ a MŠ Hrabová.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naším hlavní záměrem je předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání na principu uspokojování potřeb, zájmů a prožitků. Náš program se nazývá: „ Objevujeme svět „

Vzdělávací obsah vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je sestavený tak, aby díky jeho uplatňování bylo dosaženo klíčových kompetencí, které jsou stanoveny RVP PV.

Při volbě metod a v organizaci vzdělávání se inspirováme různými pedagogickými směry. Vybíráme z každého to, co je v souladu s našimi cíli a vhodné pro skupinu dětí.

Mezi tyto směry patří: Program „Začít spolu“, Lesní pedagogika, Montessori pedagogika, Respektovat a být respektován.

Program „Začít spolu“

Děti svobodně vyjadřují své potřeby, přání a představy v prostředí, které jim poskytuje pocit bezpečí a zároveň přináší výzvy, podporuje jejich přirozené učení a kreativitu. Základy tohoto programu tvoří:

Centra aktivit

Třída je uspořádána do center aktivit, která nabízejí ve stejný čas více činností tak, aby rozvíjely dovednosti, kompetence a podporovaly spolupráci a vzájemné učení dětí.

Podpora jedinečnosti

Pedagog nabízí různé typy činností a míru podpory dle individuálních potřeb dětí, je spíše v roli průvodce.

Svoboda a zodpovědnost

Děti jsou spoluzodpovědné za své vzdělávání a mají možnost podílet se na jeho plánování, což posiluje jejich sebehodnotu a sebevědomí.

Vlastní pravidla

Děti si společně s vyučujícím vytvářejí pravidla, která jsou pozitivně formulována a aktivně používána.

Cesta je cíl

Proces učení a reflexe práce jsou pro nás stejně důležité jako výsledek.

Vstřícnost a respekt

Pedagog, děti i rodiče spolu komunikují vstřícně a s respektem.

Svět v souvislostech

Vzdělávací program probíhá v blocích, v nichž pracujeme s dílčími tématy, která vzájemně propojujeme. Tyto souvislosti podporují vnímání světa jako celku.

Lesní pedagogika

Cílem je maximálně využívat okolní prostředí k poznávání živé i neživé přírody, poznávat zákonitosti přírody a její krásy, rozvíjet své smysly, pracovat s přírodním materiálem, objevovat vlastní možnosti. K pobytu venku využíváme zahradu, kterou postupně budujeme v přírodním stylu. Právě ona nám poskytuje velkou škálu možností se v této oblasti realizovat a projekt zahrady pamatuje na přímý výukový potenciál spojený s prožitkovým učením dětí.

Děti celoročně pobývají venku za téměř každého počasí. Řídíme se heslem “Neexistuje špatné počasí, pouze špatné oblečení”. Ke vzdělávání a především pobytu venku hojně využíváme les a louku, nacházející se v bezprostřední blízkosti školky. Pohybem v různorodém, nerovnoměrném prostředí přírody se dětem rychle zlepšuje motorika, rovnováha a koordinace. Děti pobývající na čerstvém vzduchu jsou odolnější a méně nemocné.

Montessori pedagogika

Montessori pedagogika se svým hlavním mottem „Pomoz mi, abych to dokázal sám“, je taktéž nedílnou součástí našeho vzdělávání. Pedagog zde není autoritou v pravém slova smyslu, ale snaží se být průvodcem a partnerem, jehož hlavním úkolem je usilovat o vytvoření vhodného prostředí pro rozvoj dítěte. Podporuje v dítěti jeho tvořivost, dítě samo přispívá ke konstrukci svého vzdělání. Dítě se má ve školce a obecně při vzdělávání cítit bezpečně a má tak možnost posilovat své zdravé sebevědomí.

Respektovat a být respektován

Využíváme zásad Respektovat a být respektován, především ve způsobu komunikace a řešení nedorozumění, uvědomění si potřeb druhého. Děti jsou vnímány v komunikaci a společném

rozhodování jako partneři, kteří se mohou na společném rozhodování podílet. Učíme naslouchat a respektovat názor či postřeh druhého, každý má prostor vyslovit ten svůj. Děti se za podpory pedagoga učí důstojně zvládat konfliktní situace. Nekritizujeme, konstatujeme, co vidíme, používáme “já” sdělení. Vzdělávací aktivity mnohdy vycházejí z nápadů dětí, pedagog jim pomáhá rozvíjet je a uchopit v širším rámci. Jeho cílem je, jak už jsme uvedli u plynulého učení, probouzet aktivní zájem dětí a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a pozorovat. Pedagog se stává iniciačním a motivačním prvkem prostřednictvím utváření vhodného prostředí a nabídky činností.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Rámcové cíle

- rozvíjení dítěte jeho učení a poznání,
- osvojení hodnot,
- získání osobnostních postojů

Cíle naší školy

1. Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě a vytvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí.
2. Podporovat rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte, učit je přijímat společenské, morální a estetické hodnoty.
3. Zlepšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebeobslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu.
4. Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli - cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností-rozvoj smyslů.

5. Rozvíjet spolupráci s rodiči dětí.
6. Vychovávat a vzdělávat děti se specifickými vzdělávacími potřebami.
7. Rozvíjet spolupráci se zřizovatelem.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Pro děti předškolního věku je velmi důležité, aby byly vedeny k určitému vzdělávacímu cíli. K dosažení těchto cílů využíváme různé organizační formy práce (individuální, skupinové i frontální). Poměrně často zařazujeme výlety a exkurze. Hlavní činností je hra - tvořivá, námětová, dramatizující, pohybová, taneční i didaktická ve formě řízené i spontánní. Hra je specifickým projevem aktivity dítěte, přispívá k harmonickému formování dítěte, je rovněž metodou vzdělávací práce. Děti mají možnost v průběhu dne spontánní hru dokončit nebo v ní pokračovat později (např. v odpoledních činnostech apod.). Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Je dbáno na svobodnou volbu dítěte.

Metody vzdělávání:

V procesu vzdělávání dětí používáme různé metody:

- metody prožitkového a kooperativního učení, které podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- metodu spontánního a situačního učení – přirozená nápodoba, poskytování vzoru chování a postojů, vycházení ze situace, která momentálně nastala
- metodu hry a dramatiky – vychází z toho, co dítě prožilo vlastní aktivní činností, formou hry

Výběr metody vždy závisí na didaktickém cíli.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Pedagogové společně stanoví metody práce s dítětem a kontrolu jejich účinnosti, organizují společné schůzky se zákonnými zástupci dítěte. V případě potřeby navazují spolupráci s odbornými pracovišti.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Při tvorbě IVP spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, popř. s jinými odbornými pracovišti. Řídíme se jejich doporučeními a pravidelně vyhodnocujeme plnění IVP.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Vycházíme ze školního vzdělávacího programu a přizpůsobujeme věkovým zvláštnostem dětí.
- Množství a intenzita nabízené činnosti je úměrně zmenšená, ale doba pro samotnou činnost je prodloužená.
- Třídní učitelka pracuje s dětmi podle třídního vzdělávacího programu, který je vytvořen specificky pro tyto děti.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Poznávám sebe

Název integrovaného bloku	Poznávám sebe
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Aby dítě mohlo poznávat svět, mělo by znát a dále poznávat samo sebe, být si samo sebou jisté. Tento IB má pomoci dětem najít odpovědi na tyto otázky: Kdo jsem já? Jak vypadám? Jak se cítím? Co je pro mne důležité? Co mne zajímá? Co mám rád? Co už umím?
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Moje tělo, Čím budu, až vyrostu?, Týden v pohybu, Poradím si sám?, Moje jméno, moje značka, Bacily a vitamíny, Sportem ku zdraví, Hygiena a sebeobsluha, Co už všechno dovedu, Proč se musím oblékat?

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	uvědomění si vlastního těla	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	osvojení si elementárních poznatků, schopnosti a dovednosti důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p>
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	<p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozhodovat o svých činnostech respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky rozhodovat o svých činnostech respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	uvědomění si vlastního těla	<p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj společenského i estetického vkusu	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>

6.1.2 Poznávám školku, poznávám kamarády

Název integrovaného bloku	Poznávám školku, poznávám kamarády
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem IB je zprostředkovat dětem poznání prostředí MŠ a nejbližšího okolí, podpořit jejich samostatnost, schopnost řešit různé situace, komunikovat s ostatními dětmi a učitelkami. U dětí podporujeme vědomí, že školka je bezpečným místem, které společně vytváříme a proměňujeme, a to nejen po stránce materiální, ale zejména po stránce sociální. (Společné soužití, vytváření pravidel, respektující komunikace). Tento blok zařazujeme vždy na počátku školního roku.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Pravidla naší školky, Seznamujeme se se školkou a lidmi v ní, Bezpečnost ve školce, Aby nám spolu bylo dobře, Co děláme celý den, Kdo je můj kamarád, Kde to jsem?

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti sebeovládání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky,	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	obklopeno formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) domluvit se slovy i gesty, improvizovat správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	spolupracovat s ostatními chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>chápat slovní vtíp a humor</p>
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	<p>rozeznávat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>
sí uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>

6.1.3 Moje rodina a další lidé kolem mne

Název integrovaného bloku	Moje rodina a další lidé kolem mne
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto IB dále podporujeme zejména rozvoj kompetencí, které dětem umožňují úspěšně komunikovat s okolím, uvědomovat si svou sounáležitost s rodinou, kolektivem ve školce atd. Pozornost zde zaměřujeme na mezilidské vztahy, společenské zvyklosti, sociální dovednosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Tradice a zvyklosti Vánoc, Doba adventu, Co jsou to Velikonoce?, Kdo je můj kamarád, Moje maminka, Mikuláš, Tři králové, Moje rodina, Můj domov aneb kde se probouzím a kde usínám, Masopust a karnevalové veselí, Slavíme Den dětí, Těšíme se/Vzpomínáme na prázdniny, Nejlepší je nám v pohádce

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí;	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo		rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	domluvit se slovy i gesty, improvizovat projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost,	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
důsledky		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním sledovat a vyprávět příběh, pohádku

6.1.4 Poznávám místo, kde žiji (okolí školky, místo, kde bydlím, Česká republika, planeta Země)

Název integrovaného bloku	Poznávám místo, kde žiji (okolí školky, místo, kde bydlím, Česká republika, planeta Země)
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem tohoto IB je postupné seznamování dětí s prostředím, které nás obklopuje, vedeme je k poznání větších celků, do kterých patříme. Cílem je uvědomění si, že jsme malou součástí velké lidské rodiny, která tvoří celek, avšak zároveň se dělí do určitých částí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Místo, kde bydlím, Hrabová – moje vesnice, Můj domov svět, Bezpečně o prázdninách, Bezpečně na ulici, Dopravní prostředky, Jsem členem velké rodiny – indiánského kmene, eskymácké rodiny, Jedeme na výlet

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	společenství uznávané rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	vytváření základů pro práci s informacemi	zorganizovat hru vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
iniciativou může situaci ovlivnit		
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zachovávat správné držení těla

6.1.5 Poznávám přírodu, poznávám svět

Název integrovaného bloku	Poznávám přírodu, poznávám svět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Poznání přírody nás vede k lepšímu poznání sebe sama. V tomto IB je naším záměrem vést děti

Název integrovaného bloku	Poznávám přírodu, poznávám svět
	k poznávání světa kolem nás a všech jeho součástí (zvířata, rostliny, lidé, věci), v neposlední řadě také k úctě k životu a péči o naše životní prostředí. Motivujeme děti k vlastnímu poznávání, zkoušení a experimentování. Chceme vzbudit jeho zájem o zkoumání světa a zároveň chuť se o náš svět aktivně starat. Tento IB je svým zaměřením pojat nejobsáhleji, přichází ke slovu nejčastěji ze všech IB.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Kdo žije v lese, Co roste/sklízíme na polích a zahradách, Začíná podzim aneb proč listí žlutne?, Hmyz na naší zahradě, Voda, Hudební nástroje, Víťame jaro, Klíčení, Počasí a cyklus vody, Co umí vítr a déšť?, Babí léto, Zvířátka na podzim a v zimě, Brrr, to je zima, Přichází jaro, Zvířata a jejich mláďata, Zvířata v ZOO, Co se děje v trávě?, Barevný svět

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost poznat napsané své jméno sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	sledovat očima zleva doprava poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
chápe, že zájem o to, co se kolem děje,	pochopení, že změny způsobené lidskou	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Vzdělávací nabídka je společná pro celou školu, dále bude konkretizována na úrovni tříd,

prostřednictvím týdenních třídních plánů, kde jsou pak jednotlivá témata rozpracována podrobněji a přizpůsobena podmínkám ve třídě.

Pořadí a výběr daných témat si volí učitelkách v jednotlivých třídách. Témata nejsou časově vymezena, jejich délka i obsah je přizpůsoben zájmu dětí a úrovni dosažených kompetencí.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Soulad ŠVP (TVP) s RVP PV	Aktualizace ŠVP			
Plnění cílů ŠVP (TVP)	Soulad stanovených cílů v ŠVP a stanovených cílů v TVP s realizovanou skutečností			
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)	Každodenní vzdělávací práce, tematický celek, akce, hodnocení třídy			
Pedagogická práce	Každodenní komunikace učitelek, dobrá spolupráce, profesní růst pedagogů			
Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)	Sledování rozvoje dítěte během celého roku a včasné reagování na případné výkyvy ve vývoji jednotlivých dětí.			
Materiální a věcné podmínky	Prostředí MŠ, materiální vybavení třídy, prostředí celé MŠ z hlediska bezpečnosti (včetně zahrady), odstranění závad			
Psychosociální podmínky	Dobré klima školy, adaptační proces dětí			
Organizační podmínky	Denní režim (dostatečná flexibilita, nabídka činností, časové rozvržení, počet a přítomnost PP v průběhu dne ve třídě)			